پەیوەندی نێوان سۆشیالیزم و تاکەکەس(فەردیەت)*

منصور حکمت

و: ئاوات سعید
لەچاپدانەوەی:پەیمان غریب
پێداچونەوەی: جبار محسن

انترناسیۆنال:

خاڵێک کە موفەسیرە ڕۆژئاواییەکان بە تایبەتی لەگەڵ تێکشکانی بلۆکی ڕۆژهەڵاتدا تەئکیدی لەسەر دەکەن تاکەکەسی(فەردیەت) و ڕەسەنایەتی(اصالة) تاکەکەسە چ لە ئابووری و چ لە سیاسەت دا. دەوترێت کە نەک تەنها لە ئابووری جۆری سۆڤیەت دا، بەڵکو لەتەواوی ئەو وولاتانەدا کە بە درێژایی دووسێ دەیەی ڕابردوو ڕوویان لە جۆرێک ئابووری خۆش گوزەرانی پشت بەستوو بە ڕۆڵی هەڵسوراوی دەوڵەت لە بەرهەمهێنان و دابەش کردن و ڕێک خستنی پەیوەندییە ئابوورییەکاندا کردووە، زیاد بوونی لێپرسراوێتی کۆمەڵگە یان دەوڵەت و لاوازبوونی فەردیەت و ململانی و دەوافعی فەردی لە هەلسورانی ئابووری دەبێتە هۆی سستی ئابووری و بە دیاریکراوی دواکەوتنی تەکنیکی کۆمەڵگە. بەقسەی موفەسیرە ڕۆژئاواییەکان ململانی و فەردیەت نەک تەنها ڕوکنی(کۆڵەکە) کۆمەڵگەی سەرمایەدارییە، بەڵکو بەشی جیانەکراوە و دانەبڕاوی هەڵسوڕانی ئابووری ئینسانە بە شێوەیەکی گشتی. سۆشیالیزم بەوە تاوەنبار دەکرێت کە کۆمەڵگا لەسەروو تاکە کەسەوە دادەنێت و تەنانەت دەیەوێت هەموو ئینسانەکان بکاتە یەک و فەردیەت لەناو بەرێت. ئەم مەسەلەیە چ ڕۆڵێکی لە بن بەستی ئابووریی بلۆکی ڕۆژهەڵات دا هەبووە بە شێوەیەکی گشتی پەیوەندی نێوان سۆشیالیزم و تاکەکەس چۆن تەفسیر دەکەیت؟

منسور حکمت:

پێش هەموو شتێک پێویستە بە ووردی لەمانای فەرد و فەردیەت لە ئایدۆلۆژی بۆرژوازیدا وورد بینەوە. مەبەست لە فەرد لەم ئایدۆلۆژییەدا ئینسان نییە و ڕەسەنایەتی فەرد نابێت وەک هاوتای ڕەسەنایەتی ئینسان وەربگیرێت، **بەئاشکرا ئەوە خودی کۆمەڵگای سەرمایەداری و تێگەیشتنی بۆرژوایە لە ئینسان کە لە تایبەتمەندێتی فەردی ئینسانەکان و لە تەواوی ئەو تایبەتمەندێتیانەی کە هەریەک لە ئێمە دەکاتە فەردێکی تاکوتەنها و شوناسنامەی تاکەکەسیمان دەداتێ، ڕادەکات و چ لەبواری مادی و ئابووریدا و چ لە ڕووی مەعنەوی و سیاسی و فەرهەنگیەوە، وێنەیەکی بێ سەرو سیماو بێ شوناسنامەی فەردی لە ئینسانەکان دەدات بەدەستەوە**. لەم کۆمەڵگەیەدا ئینسانەکان نەک بەپێی شوناسنامەو تایبەتمەندی فەردیانەیان، بەڵکو وەک هەڵگرێکی ئینسانی پەیوەندی ئابووریی دیاریکراو لەگەڵ یەکدا ڕووبەڕوو دەبنەوە و بەم ناوونیشانەوە لەگەڵ یەکدا هەڵسوکەوت دەکەن. پەیوەندی نێوان ئینسانەکان وێنەیەک و ڕوویەکی پەیوەندی نێوان کاڵاکانە و یەکەمین پێکهێنەر لە پێناسەکردنی تایبەتمەندێتییەکانی فەردا پەیوەندیەکە کە لەگەڵ کاڵاکان و پرۆسەی بەرهەمهێنان ئاڵوگۆڕیاندا هەیەتی. فەردی مەوجود زیندوویەکە کە یەک جێگاو شوێنی ئابووری نوێنەرایەتی دەکات. کرێکاری هەڵگری هێزی کار وەک کاڵایەک و فرۆشیارێکی ئەم کاڵایەیە و سەرمایەدار ڕەنگ دانەوەی ئینسانییانەی سەرمایەیە. بەکارهێنەر(المستهلک)خاوەنی توانای کڕینێکی دیاریکراوە لە بازاڕی کاڵاکاندا. ئینسان بەم بارودۆخانە لە

کۆمەڵگای سەرمایەداریدا دەناسرێتەوە و حیسابی بۆ دەکرێت. کاتێک خاوەن بیرێکی بۆرژوا قسە لە ڕەسەنایەتی فەردو فەردیەت دەکات، بە ئاشکرا قسە نەک لە ڕەسەنایەتی ئینسان، بەڵکو لە پێویستی داماڵینی دەکات لە تایبەتمەندێتییە ئینسانییەکانی تایبەت بە هەر ئینسانەو ئاوێزان بوونی لەگەڵ پەیوەندی و هاوکێشە ئابوریەکان وەک یەک یەکەو هیچی تر. ڕەسەنایەتی فەرد بو بۆرژوازی یانی رەسەنایەتی کاڵا، ڕەسەنایەتی بازار ڕەسەنایەتی ئاڵوگۆڕی بەها وەک کۆڵەکەی پەیوەندییە دژ بە یەکەکانی نێوان ئینسانەکان، چونکە تەنها لەم قاڵبەدا، یانی وەک ئاڵوگۆڕکەرەکانی کاڵا جیاوازەکان لە دامەزراوەی بازاڕدایە کە سیماو شوناسنامەی دیاریکراوی هەر ئینسانێک لەو دەسەندرێت و وەک یەک (فەرد)، یەک یەکەی ئینسانی هەڵگری کاڵایەکی خاوەن بەهای ئاڵوگۆڕ(القیمە التبادلیە)، لەگەڵ ئینسانەکانی تردا بەرەوڕوو دەبنەوە.

هێنانە خوارەوەی ئینسان بۆ ڕادەی فەرد پێویست و بێ ئەم لاولایە لە سەرمایەداریدا چونکە ئینسانەکان دەبێت مەنتقی جێگاوڕێگای ئابوریانەی خۆیان ئەنجام بدەن و ئەم مەنتقە لە جێی ژیری و تێ فکرین و ئەولەویەتی ئینسانی خۆیان دابنێن. کرێکار دەبێت خەریکی فرۆشتنی هێزی کاری خۆی بێت و دوای فرۆشتن کاڵاکەی بدات بە کڕیار، یانی کاری بۆ بکات. سەرمایەدار دەبێت زەروریاتی کەڵەکەی سەرمایە ئەنجام بدات، کرێکار دەبێت لەگەڵ فرۆشیارانێکدا کە هەمان کاڵای ئەویان هەیە بکەوێتە بەرابەرکێوە. سەرمایەدار دەبێت بەمەبەستی زیاد کردنی بەشی خۆی لەسەرجەمی زێدەبایی، بەردەوام بەرهەمهێنەری کار(انتاجیە العمل) و تەکنیکی بەرهەمهێنان باشتر بکات. دەبێت بەپێی پێویست کرێکار بێکار بکات و بە پێی پێویست بیانخاتە کار. لەهەر یەک لەم ڕۆڵ و دەورانەدا ئەگەر ئینسانەکان بریار وابێت ئەولەیەت و لێکدانەوەی سەروو ئابوورییانەی خۆیان پیادە بکەن، ئەوا میکانیزمی ئابووری سەرمایەداری تووشی شێواوی دەبێت.

لەسەر ئاستی سیاسیش مەسەلەی ڕەسەنایەتی فەرد ڕۆڵێکی لەم چەشنەی هەیە. ڕەسەنایەتی فەرد بنەمای سیستمی حوکومەتی پەرلەمانییە کە تیایدا لە باشترین حاڵەتدا، یانی ئەو کاتەی کە ئەگەر مەرجی خاوەندارێتی و پیاو بوون و سپی پێست بوون و لەم جۆرە شتانە لە ڕێی چەند دەیە لە خەباتی خەڵکەوە لە هەلومەرجی هەڵبژاردنەکاندا لابرابن، ئەوسا هەر کەسە یەک ڕای هەیە لە هەڵبژاردنی نوێنەرانی پەرلەمانی سەراسەریووڵاتدا. دوای هەڵبژاردن خەڵک دەچنەوە ماڵی خۆیان و نوێنەرانی هەڵبژێردراو لانی کەم لەسەر کاغەز مەسەلەی قانوون دانان لە جیاتی ئەوان دەگرنە ئەستۆ. هەر کەسە تەنها یەک ڕەئییە(دەنگە)نەک یەک ئینسانی خاوەن هەلومەرجی دیاری کردنی بەردەوامی پێداویستییەکان و ئەولەویەتەکان و بواری جێ بەجێ کردنیان. سیستمێکی سیاسی کە تیایدا ئەم بەشدارییە بەردەوامەی تاک تاکی خەڵک لەئارادا بێت، بۆ نمونە سیستمێکی شورایی کە ئامادەیی هەمیشەیی خودی تاک تاکی خەڵک لە پرۆسەی بڕیاردان لە ئاستی جۆراوجۆردا، هەر لە محلییەوە تا سەراسەری، دابین بکات لە گۆشەنیگای بۆچونی پەرلەمانیەوە بە (دیمکراتێک)حیساب ناکرێت. تێروانینی سیاسی فەردیەت لە نیزامی بۆرژوایی دا هەڵگوێزراوی ڕاستەوخۆی تێروانینی ئابوریەتی. بنەماکەی زەوت کردنی شوناسنامەی دیاریکراو(کۆنکرێت)ی ئینسانەکانە لە ژیانی سیاسی کۆمەڵگەدا.

پاش ئەم پێشەکییانە دەگەڕێمەوە سەر پرسیارەکەتان سەبارەت بە سۆڤیەت. سۆڤیەت ئابووری یەک نەبوو کە تیایدا ئینسان وەک بنەما چاولێکرابێت و فەردگەرایی بۆرژوایی لەم گۆشەیەوە خرابێتە ژێر مەنگەنەوە. ئەوەی کە ئەم فەردیەتەی لەم سیستمەدا پووچەڵ دەکردەوە ئەوەبوو کە یەک سیستمی ئیداری بە فراوانی دەستی خسۆتە میکانیزمی بازارەوە. کاتێک موفەسیرێکی ڕۆژئاوایی ئیشارەت بە پوچەڵبوونەوەی فەردیەت و فەردگەرایی دەکات لە سۆڤیەت لە بنەرەتدا لەو سیستمە ناڕازییە کەتیایدا خاوەندارێتی تایبەتیی سەرمایە بە توندی بەرتەسک

بۆتەوەو بە ناچاری خاوەن پیشەسازیەکان پەیرەوی بڕیارو مەداری یەک نیزامی ئیداری دەکەن نەک مەنتقی ئابووری بازار. بەواتایەکی تر سەرمایە بێ بەشە لە زۆر هەڵگری ئینسانیی فەردی و تایبەتی. دووەم، کرێکاری سۆڤیەت لەگەڵ ئەوەشدا کە لە ڕووی سیاسیەوە لەبەرامبەر سیستمی ئیداری دا بە تەواوەتی تاک و تەریک خراوەتەوە، لەڕووی ئابوریەوە، وەک یەک فرۆشیاری تاک کەوتوو لە حاڵی ململانێدا لەگەڵ کرێکارانی تردا دەرناکەوێت. ئەوەی کە سیستمی ئیداری تێدەکۆشێت کە لەسەر بنەمای حسابی ئابووری خۆی هەروەک بازاڕ تاک تاکی سەرمایەکان لە مەیدانە قازانج هێنەرترەکاندا کەنالیزە بکات و یان لە بنەڕەتدا بەهای هێزی کار لەلانی کەمیی مومکین دا بێڵنەوە، لەڕوانگەی بۆرژوازییەوە نەدەتوانرا جێی بەرابەرکێی ئازادانە و ململانێی سەرمایەکان و بەرابەرکێی نێوان کارو سەرمایە لە یەک بازاڕی کاری بەرابەرکێیدا بگرێتەوە. شیعاری ڕەسەنایەتی فەرد لە بەرامبەر مۆدیلی سۆڤیەت دا شیعارێک بوو لە دژی ئەم سیستمە ئیدارییە بە قازانجی ئازادی سەرمایەی تایبەتی و پەرەگرتنی ململانێ و تاک کەوتنەوەی ئابوریانەی کرێکاران لە بازاری کاردا، هەر وەک ووتم ئەم سیستەمە ئیداریە چیتر نەیدەتوانی ڕۆڵی ئاڵۆزو جۆراو جۆری بازاڕ لە ئەستۆ بگرێت و بە تایبەتی نەی دەتوانی ئەو شۆڕشە تەکنیکییەی کە لەسەر ئاستی ووڵاتانی پیشەسازی جیهان لە ئارادا بوو بەسەر ئابووری سۆڤیەت دا بەرپا بکات.

من دەمەوێت ئەوەش بڵێم کە بەم واتایە، فەردیەت و ململانێی خاوەن کاڵاکان بەشی جیانەکراوەی ئابوری سەرمایەداری و هەڵگری بنەڕەتی گەشەی تەکنیکییە لەم نیزامەدا. بەڵام دەبێت ئەمەش زیاد بکەم کە مانەوەی سەرمایەداری خۆی قەرزاری ئەو ڕاستییەشە کە خودی بۆرژوازی هەمیشە و لە سەردەمە چارەنوس سازەکاندا مەودای ئەم ململانێ و فەردیەتەی بەرتەسک کردۆتەوەو ملی داوە بە بەشداری ئابوریيانەو سەروو ئابووریانەی دامەزراوە ئیداریەکان و دەوڵەتەکان لەم سیستمەدا. بەهەمان ڕادەی کە قەیرانە ئابوریەکان بە ئاکامە وێران کەرەکانی و ڕاوەستاوەییە توندەکانییەوە (الركود الشديد) بریتین لە خەسڵەتی زاتی سەرمایەداری ئاواش باش بوونی هەمیشەیی تەکنولۆژی و کەڵەکەی سەرمایە هەر لەم خەسڵەتە زاتییانەن. سەرمایەداری لەم ڕێگەیەوە خۆی دەپاڵێوێت و خۆی نوێ دەکاتەوە. پێویستی بۆرژوازی بە کۆنترۆڵ و جڵەوکردنی مەودای ئەم قەیرانانە و لەمەش گرنگ تر زەروورەتی پاراستنی نیزامی بۆرژوایی لە ڕووی سیاسییەوە لە بەرامبەر خەباتی چینی کرێکاردا، حیزب و دەوڵەتە بۆرژواییەکانی ناچار کردووە کە هەمیشە لە سەرەوە بەشداری لە ئابووریدا بکەن و دەست کاری میکانیزمی بازاڕ بکەن. تاتشەریزم و مانترایزم ی دەیەی هەشتاکان لە بەرامبەر یەک سونەتی بەهێزی کینزی و سیاسەتە سۆشیال ـ دیمکراتییەکاندا کە تەئکیدیان لەسەر بەشداری گرنگی دەوڵەت و ڕۆڵی بودجە دەوڵەتییەکان لە گەشەی ئابوریدا دەکرد ڕاست بوونەوە و پێ دەچێت ئەمرۆ خۆیان لە ڕەوتی پاشەکشە دابن. هەر چۆنێک بێت مەبەستم لەوەیە کە قبوڵ کردنی ڕۆڵی سەرەکی و میحوەریی ململانێ و بازاڕ لە گەشەی تەکنیکیی سەرمایەداری دا هێشتا بەم مانایە نییە کە تەنانەت خودی بۆرژوازی مانەوەی سەرمایەداری و گەشەکردنی لە درێژماوەدا لە بازاڕی ئازاد و ململانێی تەواودا دەبینێتەوە وەیان پێشتر لەسەر ئەم بنەمایە حەرەکەتی کردووە. **بازاری ئازاد و ململانێی تەواو و فەرد گەرایی ئابووریی توندڕەوی جێ مەبەستی باڵی ڕاستی نوێ بە هەمان ڕادەی فیکرەی سەرمایەداری بەرنامە دارێژراو و بێ ململانێ ، ناواقعی و خەیاڵییە.**

سەبارەت بە سۆشیالیزم و فەرد، یان باشتر بڵێم سۆشیالیزم و ئینسان، دەتوانرێت زۆر شت بووترێت. **مارکس هەتا ئێستا جدی ترین و قووڵ ترین ڕەخنەگری دزێو کردنی ڕووی ئینسانیەت بووە لە کۆمەڵگای سەرمایەداریدا.** بنەمای باسی پەرستنی کاڵایی لە کتێبی سەرمایەدا نیشان دانی ئەم ڕاستییەیە کە چۆن سەرمایەداری و بوونی بەرهەمهێنان و ئاڵوگۆری کاڵاکان بە میحوەری پەیوەندییە دژ بەیەکەکانی نێوان

ئینسانەکان بنەمای نامۆبوون (اغتراب) و سیما وونی ئینسانە لە کۆمەڵگەی سەرمایەداریدا. سۆشیالیزم وا بریارە ئەم شوناسنامەیە بگرێتەوە بۆ ئینسانەکان. شیعاری لە هەر کەس بەپێی توانای و بۆ هەرکەسە بە پێی پێویستی بە تەواوەتی لەسەر بنەمای بە ڕەسمیەت ناسین و دابین بوونی مافی خودی هەر ئینسانێک لە دیاریکردنی جێگاوڕێگای خۆی لە ژیانی مادی کۆمەڵگەدا دامەزراوە. **لە کۆمەڵگای سەرمایەداریدا ئینسان کۆیلەی ئەو قانونە کوێرە ئابورییانەیە کە سەربەست لە بیرکرنەوەو هۆش و بیر و تەشخیسی خۆی چارەنووسی ئابوری ئەو دیاری دەکەن. هەروەک ووتم لە بیرکردنەوەی بۆرژوایدا فەرد یانی ئینسانێک کە شوناسنامەکەی لێ زەووت کراوە، ئینسانی نامۆو بێگانە لەخۆ، ئینسانێک کە تەواوی تایبەتمەندییەکان و چۆنایەتییە فەردییە تایبەتەکانی لێ داماڵراوەو هەربۆیە دەتوانێت بە شێوەی یەک(سەر)ی ئینسانی هەڵگری زیندووی ئەم یان ئەو پەیوەندی ئابووری و ئەم یان ئەو ڕۆڵ لە بەرهەمهێناندا دەربکەوێت**. کڕیار یان فرۆشیاری کاڵایەکی دیاریکراو. ئەوە کۆمەڵگای سەرمایەدارییە بە ئاشکرا ئینسانەکان بەم شێوەیە لە قاڵب دەدات و هەموویان پێکەوە وەک کۆمەڵە ئەلگۆیەک لێ دەکات کە لە کار دابەشکردنی ئابووری یەوە هاتوون. لەم نیزامەدا ئێمە ئینسانێکی دیاریکراو نین بە گۆشەنیگای فەردی خۆمانەوە بۆ ژیان، بە دەروون ناسی و ڕۆحیات و عەواتفیی تایبەتی خۆمانەوە، بەڵکو کەسانێکین کە جێگاوڕێگای ئابوری تایبەتیمان هەیە. ئێمە نێوانە کار(الوسطاء)ی زیندووین لە ئاڵوگۆڕی کاڵای مردوودا. تەنانەت لە پەیوەندی نزیکی شەخسی و عاتیفیماندا لەگەڵ کەسانی دیکەی کۆمەڵگەدا، بە پلەی یەکەم لەڕێگەی ئەم تایبەتمەندێتییەمانەوە دەمانناسنەوە چ کارەین، توانای کڕینمان چەندە؟ چینەکەمان چییە؟ چ ئیشێک دەکەین؟ بەپێی ئەم مەوقیعیەتە ئابوورییە، یانی لە سەر بنامای پەیوەندیمان لەگەڵ کاڵاکاندا دەستە دەستە دەکرێین و داوەریمان دەکەن. کۆمەڵگەی سەرمایەداری مودێل و شێوازی ژیانی هەریەک لەم دەستە دەستە کردنانەشی داوە بە دەستەوە، چی دەخۆین؟ چ بەرگێک لەبەردەکەین ؟ لە کوێ دەژین؟ بە چی دڵمان خۆش دەبێت؟ لە چی دەترسێین؟ خەون و کابوسمان چییە؟ سەرمایاداری سەرەتا شوناسنامەی ئینسانییانەمان زەوت دەکات و دواتر خۆی بەپێی کۆمەڵە شوناسنامەیەکی جێگری ئابوری کە پێوەی لکاندوین بە یەکترمان دەناسێنێ. لە بەرامبەردا، سۆشیالیزم کۆمەڵگایەکە کە تیایدا ئینسان بە سەر تواناییە ئابوریەکانی خۆیدا زاڵ دەبێت. لە دەست یاسا کوێرە ئابووریەکان ڕزگاری دەبێت و خۆی هوشیارانە هەڵسورانی ئابووری خۆی پێناسە دەکات. بڕیار بە دەست ئینسانەکانە نەک بازاڕو کەڵەکە و زیدەبایی. ئەمە یانی ڕزگاربوونی تەواوی کۆمەڵگە لە یاسا کوێرە ئابووریەکان، مەرجی ڕزگاری فەرد و گەڕانەوەی ئینسانیەت و تایبەتمەندی ئینسانی هەر فەردێکە.

ڕێزو پایە دانانی سەرمایەداری بۆ فەردیەت لە ڕاستی دا ڕێزو پایە دانانە بۆ تاک تاک کەوتنەوەو تەریک کەوتنەوەی ئینسانەکان. کۆمەڵی ئینسانەکان سەرئەنجام ئەوەندە ناجێگیرو شلۆق دەردەچن کە دەتوانن بەپێی پێداویستییە ئابووریەکانی سەرمایە ئەمسەرو ئەو سەر بکەن . ووردبنەوە، سەیرکەن بۆرژوازی لە کوێ بیری فەردیەت و مافە فەردییەکانی دەکەوێتەوە. لە بەرامبەر هەوڵ و کۆششدا بۆ هەرجۆرە بەرنامە داڕشتنێکی ئابوری کە میکانیزمی بازاڕ شلۆق بکات و ئەولەیەتە کۆمەڵایەتییە سەروو ئابوریەکان بینێتە ناوەوە. بەباسکردنی فەردیەت و ئازادی هەڵبژاردنی فەردیەوە دەچنە جەنگی بیمەی دەرمانی دەوڵەتی و قوتابخانە دەوڵەتییەکان و ڕەوزەکان و خزمەتگوزارییە خۆش گوزەرانییە گشتییەکان و قەدەغەکردنی لەسەر کار دەرکردن و بیمەی بێکاری و هتد.... بەهەمان شێوە لە دژی یەکێتییە کرێکاریەکان و ڕێکخراوە کرێکاریەکان، چونکە ئەم ڕێکخراوانە، بەهەر ڕادەیەک بێت کرێکار لە تاک تاک کەوتن دێننە دەرو مەودای ململانێی فەردی لە نێوان تاکە فرۆشیارەکانی هێزی کاردا کەم دەکەنەوەو بە شێوازێک لە شێوازەکان بڕیاری کۆمەلە ئینسانێکی دیاریکراو سەبارەت بە ئاستی

کرێیەکان و هەلومەرجی کارو هتد بەسەر هاوکێشە دزێوو بێ پەردەکانی بازاڕدا دەسەپێنن. **ڕێک لەو شوێنەدا کە کرێکارو هاووڵاتی دەیەوێت ئینسانیەتی خۆی پیادە بکات و لە دەریچەی پرەنسیپ و پێداویستییە ئینسانییەکانی خۆی و کۆمەڵگای خۆیەوە بڕیاری ئابورییانە بدات، بە تێروانینی بۆرژوا فەردیەت خۆی پووچەڵ دەکاتە. هەر ئەمە خۆی شاهیدی مانای واقعی ڕەسەنایەتی فەردە لە سەرمایەداریدا.**

بنەمای سۆشیالیزم ئینسانە، چ لە هەلومەرجێکی گشتیدا و چ فەردی. سۆشیالیزم بزوتنەوەی گێڕانەوەی ئیرادە و ئیختیارە بۆ ئینسانەکان. بزوتنەوەیەکە بۆ ڕزگارکردنی ئینسانەکان لە زۆرە ملێی ئابووری و لە کۆیلەمانەوە لە سایەی کۆمەڵە قاڵبێکی لە پێشەوە دیاریکراوی بەرهەمهێناندا. بزوتنەوەیەکە بۆ لە نێوبردنی چینەکان و دابەش کردنی ئینسانەکان بۆ چینەکان. ئەمە مەرجی حەیاتی گەشەو هەڵدانی فەردییە.

---

* ئەم گفتوگۆیە بەشێکە لە گفتوگۆی بڵاوکراوەی ئەنتەرناسیۆنال، ئۆرگانی مەرکەزی حزبی کۆمۆنیستی کرێکاریی ئێرانە لەگەڵ منسور حکمت و بەشێوەی نامیلکەیەک لەژێر ناونیشانی" مارکسیزم و جیهانی ئەمڕۆ" دا ڕەوتی کۆمۆنیستی لە نیسانی 1992دا بڵاوی کردۆتەوە. نوسینەکە وەک خۆی چاپ کراوەتەوەو هیچ دەسکاریەکی نەکراوە. تەنها یەک ووشەی عەرەبی نەبێت کە لەبەر خراپی چاپی ئەو کاتە دەرنەکەوتووە کە چی نوسراوە. ئیبراز کردنی هەندێک لە ڕستەکان لە لایەن منەوە لەبەر گرنگیان ئەنجامم داوە (جبار محسن jabarmuhsin@yahoo.com)